

Amoghapāśakalparāja Preliminary Edition および和訳註(3)

– サンスクリット語写本 ff. 100r6 - 101r5 –

密教聖典研究会

はじめに

本論文は *Amoghapāśakalparāja* のサンスクリット語写本^{*1}および、そのチベット語訳・漢訳を用いて、サンスクリット語テキストの Preliminary Edition ならびにそれにもとづいた和訳の提示を主たる目的とするものである^{*2}。なお、本研究会のメンバーは以下の通りである。

- ・ 駒井信勝（大正大学総合佛教研究所研究員・研究会代表）
- ・ 種村隆元（本学准教授）
- ・ 長島潤道（本学特任専任講師）
- ・ 佐々木大樹（本学専任講師）
- ・ 倉西憲一（本学非常勤講師）
- ・ 山本匠一郎（本学非常勤講師）
- ・ 大塚恵俊（本学非常勤講師）
- ・ 伊久間洋光（真言宗豊山派総合研究院宗学研究所研究員）

---

^{*1} 写本の情報および当該文献のシノプシスについては、密教聖典研究会 [1998: pp.304 – 301; pp.298 – 295] を参照。

^{*2} 本研究会では、*Amoghapāśakalparāja* のサンスクリット語写本の冒頭から f. 97v4 までの転写テキストを過去 7 回にわたって発表してきた (密教聖典研究会 [1998]-[2011])。その後、諸事情によりしばしの中断を余儀なくされたが、2014 年に新たなメンバーも加わり研究会を開催する体制が再び整うこととなった。その際、従来の方針を少しばかり転換することとした。詳しくは、本論文末の参考文献表 (密教聖典研究会 [2015]) を参照。なお、校訂テキストや和訳の作成方針についても密教聖典研究会 [2015] のイントロダクションを参照。

- ・伊藤真弘（大正大学総合佛教研究所研究員）
- ・横山裕明（大正大学総合佛教研究所研究員）
- ・蓮舎経史（大正大学総合佛教研究所研究員）
- ・名取玄喜（真言宗豊山派総合研究院宗学研究所准研究員）
- ・伊集院栞（東京大学大学院博士課程）

今回テキストを提示する箇所は、サンスクリット語写本で ff. 100r6-101r5 にあたり、*antardhānaguḍikāsādhana*vidhiḥ（「隱身法 [のために使用する] 丸薬の〔製作方法および〕成就法」）というコロフォンタイトルのついたセクションである^{*3}。このタイトル通り、隱身法を行うための丸薬の製作方法や、丸薬を用いた隱身法と飛行法などが説示される。

本論文の構成

本論文におけるテキストおよび和訳の構成は以下のとおりである。まず、サンスクリット語写本のローマ字転写テキストが提示され、次に北京版、デルゲ版を校合したチベット語テキストが続く。チベット語訳テキストに続くのがサンスクリット語校訂テキストで、この校訂テキストに基づく和訳が最後に来る。TEXT は 12 のセクションに分かれているが（但し、§12 はコロフォン）、これは便宜的に一応の内容の切れ目で分けたものである。また、テキストおよび和訳の脚註は、4 層に分かれている（必ずしも各ページに 4 層すべてが現れるわけではない）。1 番上の層は和訳註であり、本文の註番号に対応して註が記されている。第 2 層、第 3 層、第 4 層はそれぞれ、サンスクリット語写本のローマ字転写テキスト、チベット語訳テキスト、サンスクリット語校訂テキストに対する註である。註記される箇所の行番号の後ろに見出し語があり、見出し語に異読などの註記が引き続くことになる。行番号はセ

^{*3} チベット語訳の相当箇所は北京版では ff. 160v2 - 162r3、デルゲ版では ff. 192v3 - 194r7 である。漢訳は大正 20, 324b7 - 324c12 である。（漢訳の該当箇所は、密教聖典研究会 [2016] と本稿の 2 つのコロフォンタイトルのついたセクションを「蓮華頂阿伽陀薬品」の 1 つにまとめている。）詳細は密教聖典研究会 [1998: p.297] を参照。

クションごとに付されている。例えば、「2.16」は § 2 の 16 行目を意味している。

略号および記号

本論文で使用される略号および記号は以下の通りである。

<i>ac</i>	before correction
Ch.	Chinese translation
conj.	a diagnostic conjecture
corr.	a correction
D	sDe dge edition
em.	an emendation
MS	manuscript
n.e.	not existent
P	Peking edition
<i>pc</i>	after correction
Tib.	Tibetan translation
=	a division of an <i>akṣara</i>
★	<i>virāma</i>
□	a gapfiller
○	<i>puṣpikā</i>
大正	大正新脩大藏經

TEXT

- 1.1 §1 (f.100r6) atha antarddhānavaiḥāyasaṃgamah | agamḍottamaṃ amoghaprabhāva-
 1.2 siddhiṃ pravakṣyāmi vidyādharaṇāṃ paramasiddhaya tattvataḥ |
 1.3 (P f.160v2; D f.192v3) དེན་མི་སྣང་བར་བྱ་བ་དང་། ནམ་མཁའ་ལ་འགྲོ་བ་སྣམ་གྱི་མཆོག་དོན་ཡོད་
 1.4 པའི་མཐུས་གྲུབ་པར་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། རིག་སྒྲགས་འཆང་བ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲུབ་པའི་མཆོག་དེ་ལོ་ན་ཉིད་
 1.5 ཡིན་ནོ།
 1.6 athāntarddhānavaiḥāyasaṃgamam agadottamam |
 1.7 amoghaprabhāvasiddhiṃ pravakṣyāmi
 1.8 vidyādharaṇāṃ paramasiddhāya tattvataḥ ||

【和訳】次に、隠身法と飛行法の最上の薬であり、必ず効果のある力の成就を、持明者たちの最勝の成就のために、私は説明しよう。

- 2.1 §2 rasaṃ brahmākṣīrasphaṭikasāmakukṣīsugandhikim kuṣṭham=anavadya-
 2.2 utpalavaraṃ padmākṣaṃ gugguluparṇapatrakukumaṃ sanāgapuṣpaṃ saha
 2.3 gandhamāśīrīṣapuṣpaṃ saha canasyasi⁽⁷⁾tena bhāvyaṃ śubhaśūkṣma-
 2.4 cūrṇaṃ | amoghapadmoṣṇīṣaguhyam *japtā(MS^{pc}; *jaṣṭā* MS^{ac}) suyuktaṃ
 2.5 kulaṛājamaṃtreṇa japatā aṣṭasahasreṇa krodhamamtreṇa=abhiṣīncayet* |
 2.6 ekaviṃśati ekākṣaraṃ vai japatā *ca(MS^{pc}; *caḥṣa* MS^{ac}) lakṣam* || tadā
 2.7 vai daśadhāraṇyā japatā prthag=mantrā-d=ekaviṃśati sarvvem=āpūrṇaṃ
 2.8 mantrāṇi japitvā tu vai badarapramāṇaṃ agadaṃ | amoghavipulaṃ prabhāsaṃ
 2.9 nāma agado[ta] (f.100v1) maṃ bhagavatāryāvalokiteśvarasya pādāmūle sthāpya

1.6–8 athāntarddhāna... tattvataḥ || おそらく §1 の最初の一文は第 2 行が hypermetrical な verse であると考えられるため、写本とは異なる daṇḍa の位置を採用した。写本に見られる -vaiḥāyasaṃgamah | agamḍottamaṃ という読みは、おそらく vaiḥāyasaṃgamam agadottamam の corruption で、誤った位置に daṇḍa が挿入されたことで、vaiḥāyasaṃgamam の最後の m が daṇḍa 前の文字に見られる特殊な形の anusvāra になり、それがさらに visarga として誤写されたという過程が推測される。antarddhānavaiḥāyasaṃgamam agadottamam という読みより、antarddhānavaiḥāyasaṃgamāgadottamam という複合語の方が「隠身法と飛行法の最上の薬」という意味に適しているが、ここでは韻律を重視して写本の読みを訂正を施した。

2.10 cchāyāyām pariśoṣayet* | punaḥ | amoghapāśoṣṇīṣa japatā aṣṭaśataṃ śuci-
2.11 prasevikā sthāpya yadā kāryaṃm=bhaviṣyati tadā prayojayaṃ sarvvatra sarva-
2.12 kāryeṣu siddhiṣu |

2.13 ལྷན་དབྱེ་མུ་དང་། བླ་ལྷ་ལྷི་ར་དང་། ལྷ་བར་ཏ་ལྷི་ར་དང་། ཤེལ་ལྷོ་སངས་དང་། ཀྱ་ལྷི་དང་། ལྷ་གན་
2.14 རྩི་དང་། ཀྱིང་ཀྱལྷ་ལྷོན་མེད་པ་དང་། ལྷུང་ལ་བཟང་པོ་དང་། པད་མ་ལྷ་དང་། ལྷ་གུལ་དང་། ཤེ་ལུ་པད་
2.15 ཏ་དང་། ལྷར་གུལ་དང་། ར་ག་ཕུ་ལམ་དང་བཅས་པ་དང་། ལྷང་ལྷོས་དང་། ཤི་རི་ལའི་མེ་རྟོག་དང་།
2.16 ཅན་དན་དཀར་པོ་དང་བཅས་པ་བསྐྱེས་ནས་ཞིབ་ཏུ་བཏགས་པའི་བྱེ་མ་ལ་དོན་ཡོད་པ་པད་མ་གཙུག་
2.17 རྟོར་གྱི་གསང་བ་རིགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་སྤྲུགས་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་བཙོན་པར་ལན་བརྒྱད་བརྒྱ་བརྒྱས་བཙོན་བྱ་
2.18 ཞིང་ཁོ་བོའི་གསང་སྤྲུགས་ལན་བརྒྱད་རྟོར་བརྒྱས་བཙོན་བྱས་པས་ལན་ཉི་ཤུ་ཙ་གཅིག་ཏུ་དབང་བསྐྱར་
2.19 ལ། ཡི་གེ་གཅིག་པ་ལན་འབུམ་བརྒྱས་བཙོན་བྱ། དེའི་ཆོ་གཟུངས་སྤྲུགས་བརྒྱ་པོ་སོ་སོར་ལན་ཉི་ཤུ་ཙ་
2.20 རེ་རེ་བརྒྱས་བཙོན་བྱ་སྟེ། གསང་སྤྲུགས་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པར་བརྒྱས་བཙོན་བྱས་ནས་སྤྲན་དོན་ཡོད་པ་
2.21 རྒྱ་ཆེ་བ་གསལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་སྤྲན་གྱི་མཆོག། བཙོམ་ལྷན་འདས་འཕགས་པ་སྤྲན་རས་གཟིགས་དབང་
2.22 ལྷག་གི་ཞབས་བྱ་དུ་བཞག་ལ་གྲིབ་མ་ལ་བསྐྱམ་པར་བྱའོ།། (D f. 193r) ཡང་དོན་ཡོད་པའི་ཞགས་པའི་
2.23 གཙུག་རྟོར་གྱིས་ལན་བརྒྱ་ཙ་བརྒྱད་བརྒྱས་བཙོན་བྱས་ནས་སྤྲན་གཅེད་མའི་ནང་དུ་བཅུག་ལ་ནས་དགོས་
2.24 པ་བྱུང་བ་དེའི་ཆོ་ཐམས་ཅད་དུ་བསྐྱབ་པའི་དགོས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྲར་བར་བྱའོ།།

2.25 rasam brahmakṣīrasphaṭikaśyāmakukṣīsugandhikam kuṣṭham anavadyotpala-
2.26 varam padmākṣam gugguluparṇapatrakuṅkumam sanāgapuṣpaṃ saha
2.27 gandhamāṃsīrīṣapuṣpaṃ saha candanasitena bhāvyaṃ śubhaśūksmacūrṇam,
2.28 amoghapadmoṣṇīṣaguhyam japtā suyuktaṃ kularājamantreṇa japatā aṣṭa-
2.29 sahasreṇa krodhamamtreṇābhiṣiñcayed ekaviṃśati. ekākṣaram vai japatā
2.30 ca lakṣam. tadā vai daśadhāraṇyā japatā pṛthagmantrā-d-ekaviṃśati sarvam
2.31 āpūrṇam mantrāṇi japitvā tu vai badarapramāṇam agadam amoghavipula-
2.32 prabhāsam nāma agadottamaṃ bhagavatāryāvalokiteśvarasya pādāmule
2.33 sthāpya chāyāyām pariśoṣayet. punar amoghapāśoṣṇīṣa japatā aṣṭaśataṃ
2.34 śuciprasevikā sthāpya yadā kāryaṃ bhaviṣyati tadā prayojayaṃ sarvatra

2.13 bra hmā kṣi ra || D; bra hma kṣi ra P 2.14 king kuṣṭha || D; king kuṣṭha P 2.14 utpa
la || D; ud pa la P 2.23 brgya rtse brgyad || D; brgyad brgya P 2.23 gtsang ma'i || D; ky
P

2.35 sarvakāryeṣu siddhiṣu.

【和訳】水銀 (rasa) と、清浄な乳 (brahmākṣīra) と、^{*4}黒い水晶 (sphāṭikaśyāma) と、葦のような植物? (kuṅkṣī) と、とてもよい香りのもの (sugandhika) と、キンクシュタ (kuṣṭha) と、過失のない最高のウトバラ (anavadyotpalavara) と、蓮の種 (padmākṣa) と、安息香 (guggulu) と、パルナの葉 (parṇapatra) と、鬱金香 (kuṅkuma) と、彼の龍華 (nāgapuṣpa) と、甘松香 (gandhamāṃsī) と、シリージャの花 (śirīṣapuṣpa) と、白檀 (candanasita) とを一緒に美しい細かい粉末にして、[それに] 不空蓮華頂の秘密 [真言を] 誦して、種族の王の真言によって一千八遍正しく誦して、忿怒の真言によって二十一回 [誦して] 注ぐべきである。或いは、一字 [真言] を十万遍誦して [注ぐべきである]。その時さらに、十の陀羅尼^{*5}それぞれの真言を二十一回ずつ唱えて、全ての真言を完全に唱えたら、なつめの実の大きさの薬であり、必ず効果のある「広大な光明」という最上の薬を、世尊聖観自在の足下に置いて、[仏像の] 影で乾かすべきである。再び不空絹索頂 [の真言を] 一百八回唱えて、清浄な袋に [薬を] 入れて、使うべき時がきたら、その時あらゆる儀礼行為の成就のために適用すべきである。

- 3.1 §3 tato vidyādhareṇa śucir bhūtvā śucivatrāṇi pravareyu susnātāgandhānuvāsita-
 3.2 śārīreṇa *bhavitavyaḥ(MS^{pc}; *bhavitavyaṃ* MS^{ac}) | ayaṃ agadottamaṃ
 3.3 kaṭukatailam=bhāvayet* | svaśarī(2)ram=unmārajayaṃ saha unmārajita
 3.4 antarddhito bhaviṣyati | sarvvaguhya*bhavanāni(MS^{pc}; *vabhavanāni* MS^{ac})
 3.5 apārvṭadvārāṇi paśyati sarvvatra bhavanāni yathākāmataḥ praviśati sarvva-
 3.6 kāryāṇi kariṣyati | sarvvabhūṭayakṣarākṣasabhūṭapicādīni prabhu*rājā(MS^{pc};

^{*4} チベット語訳では、ここで suvarṇakṣīra (金の乳) に相当する語がある。

^{*5} この十陀羅尼は十字真言のことであろうか。十字真言は、一字から十字まで十種類の真言で、その内容は以下の如し。一字: om, 二字: om bhūḥ, 三字: om padme, 四字: om padma hrī, 五字: om padmabhuje, 六字: om padmāvalokite, 七字: om padmajvāla hūṃ dhṛk, 八字: om amoghamāṇipadme, 九字: om padmalocane huru hūṃ, 十字: om padmoṣṇiṣavimale hūṃ phaṭ. 密教聖典研究会 [2011]: pp.(58)-(62) 参照。

3.7 *jarājā* MS^{ac}) bhaviṣyati | sarvve te vaśagatām=upatiṣṭhanti | kimkarakārakā
 3.8 yāvajjīvam upatiṣṭhanti | sarvvakarmakāryāṇi anuvarttī bhaviṣyamti |
 3.9 sarvvanāgabhavanāni apāvṛtadvā₍₃₎rāṇi tiṣṭhamti | sarvvanāgaparivārā
 3.10 agratam=upatiṣṭhamti | sarvvakāryāṇi kimkarakārakāṇi bhaviṣyanti | sarvva-
 3.11 karmmakaraṇīyāni kāryāṇi kariṣyanti | yāvajjīvam=upatiṣṭhanti rātrādi-
 3.12 vaśam=upasthāsyanti | tato sarvvanāgājīvavajjīva ājñākārā sthāsyanti |

3.13 དེན་མ་ རིག་ སྐྱུག་ལ་ འཆང་གཙང་མར་གྱུར་བས་ ལུས་ལེགས་པར་བྱས་པུས་ ལ་ སྐྱོས་ རྩུས་ བྱུགས་ ཏེ།
 3.14 གོས་གཙང་མ་བཞོ་བར་བྱ། སྐྱུན་གྱི་མཚོག་འདི་ཡུངས་མར་གྱིས་སྐྱུས་ལ་རང་གི་ལུས་ལ་བྱུག་པར་
 3.15 བྱ་སྟེ། ལན་ཅིག་བསྐྱུས་པ་ཙམ་གྱིས་མི་སྣང་བར་འབྱུར་ལ། གནས་གསང་བར་བྱ་བའི་སྐོ་བཅད་པ་
 3.16 ཐམས་^(P f. 161r) ཅད་མཐོང་བར་འབྱུར། གནས་ཐམས་ཅད་དུ་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་འཇུག་པར་
 3.17 འབྱུར། རོན་ཐམས་ཅད་བྱེད་པར་འབྱུར། འབྱུར་པོ་དང་། གནོད་བྱིན་དང་། སྤིན་པོ་དང་། ཤ་ཟ་ལ་
 3.18 སོགས་པའི་གཙོ་པོ་བྱུ་པོར་འབྱུར་ཞིང་དེ་དག་ཐམས་ཅད་དབང་དུ་འབྱུར་ཏེ། ཅི་བགྱི་ཞེས་བྱ་བ་བྱེད་
 3.19 ལ་ཇི་སྤྱང་འཚོའི་བར་དུ་ཉེ་བར་གནས་ནས་ལས་སུ་བྱ་བའི་དགོས་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་རྩེས་སུ་འཇུག་
 3.20 པར་འབྱུར་རོ། ལྟའི་གནས་གྱི་སྐོ་བཅད་པ་ཐམས་ཅད་ན་འདུག་ལ་ལྟ་འཁོར་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་
 3.21 མདུན་དུ་འཁོད་ནས་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ཅི་བགྱི་ཞེས་བྱ་བ་བྱེད་པར་འབྱུར་ཞིང་ལས་སུ་བྱེད་པ་དང་
 3.22 །དགོས་པ་ཐམས་ཅད་བྱེད་པར་འབྱུར། ཇི་སྤྱང་འཚོའི་བར་དུ་ཉེ་བར་འཁོད་ཅིང་ཉིན་མཚན་དུ་གནས་
 3.23 ལ། དེན་མ་ལྟ་ཐམས་ཅད་བསྐོ་བ་བཞིན་བྱེད་པར་འབྱུར་རོ།

3.24 tato vidyādhareṇa śucir bhūtvā śucivastrāṇi pravaret susunātagandhānuvāsita-
 3.25 śārīreṇa bhavitavyaḥ. ayam agadottamaṃ kaṭukatailaṃ bhāvayet. svaśārīram
 3.26 unmārjayaṃ sahonmārjita antardhito bhaviṣyati. sarvaguhyabhavanāni apāvṛta-
 3.27 dvārāṇi paśyati. sarvatra bhavanāni yathākāmataḥ praviśati. sarvakāryāṇi
 3.28 kariṣyati. sarvabhūtaḥ saśārākṣasabhūtapīśācādiṇi prabhurājāni bhaviṣyanti.
 3.29 sarve te vaśagatā-m-upatiṣṭhanti, kimkarakāraka yāvajjīvam upatiṣṭhanti,

3.12 sarvvanāgājīvavajjīva 〓 欄外に文字が書かれているが、これは jīa を別の字体で書き直して
 いるものであろう。

3.13 de nas 〓 D; des nas P 3.21 byed pa 〓 D; bya pa P

3.28 piśācādiṇi 〓 em. ← *sha za la sogs pa'i* Tib. 3.28 prabhurājāni 〓 em. ← *gtso bo rgyal por*
 Tib.

- 3.30 sarvakarmakāryāṇi anuvṛttā bhaviṣyanti. sarvanāgabhavanāni apāvṛtadvārāṇi
 3.31 tiṣṭhanti, sarvanāgaparivārāgrata-m-upatiṣṭhanti, sarvakāryāṇi kiṃkarakārakāṇi
 3.32 bhaviṣyanti. sarvakarmakaraṇīyāni kāryāṇi kariṣyanti. yāvajjīvam upatiṣṭhanti.
 3.33 rātrādivasam upasthāsyanti. tato sarvanāgā yāvajjīvam ājñākarā sthāsyanti.

【和訳】次に、持明者は清浄となり、よく沐浴し身体に香を塗って、清浄な衣を着るべきである。この最上の薬に、ゴマ油^{*6}を混ぜるべきである^{*7}。自分の身体に塗るべきである。塗った瞬間に見えなくなるであろう。全ての秘密の宮殿の門が開かれているのを見る。宮殿のあらゆるところに思い通りに入る。全ての目的をなすであろう。夜叉・羅刹・ブータ・ピシャーチャなどのあらゆる魔物たちの力のある王たちがいるであろう。彼らは皆言うことを聞いて、召使いとして命が尽きるまで彼らは側に仕え、全ての行為に彼らは随うであろう。全ての龍の宮殿の門は開かれており、全ての龍の眷属たちが自分の前に住し、全ての目的を召使いとして奉仕してくれるであろう。全ての行動の為されるべきことと為すべきことを彼らは為すであろう。命の限り彼らは側に仕える。夜も昼も彼らは側に仕えるであろう。そこで、全ての龍は命の限り命令通りに行動するであろう。

- 4.1 §4 siṃhajihvāyā gāvīkṣīreṇa agadam bhāvayaṃ sakalasiraṃ bhyamja yathā
 4.2 manasi varttamānā svamataru₍₄₎citāni nānārūpāni darśayati | sarvvasthāna-
 4.3 gatāni yathā *vartamānāni(MS^{pc}; vartamināni MS^{ac}) darśayati | sarvvasthāna-
 4.4 gatam* yathā parṣadi madhye nānāvīkurvitarūpaṃ darśayati yāvajjīvena
 4.5 varttamānāni darśayati | sarvvakāryāṇi kariṣyati |

- 4.6 སྒྲུག་ལ་སིང་རྩ་རྩི་རྩ་དང་། བའི་འོ་མ་དང་སྒྲུར་བས་མགོ་ཀྱན་བྱུགས་ན་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིད་ལ་བྱས་པ་དང་།
 4.7 རང་གི་སྒོས་འདོད་པའི་ངོ་བོ་སྒྲུ་ཚོགས་པར་བྱེད་དོ། །གནས་སུ་གཏོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཇི་ལྟར་འདུག་

^{*6} 漢訳では「黒芥子油」(大正 20, 324b)

^{*7} ここではチベット語訳、及び漢訳を参照し、bhāvayet を「混ぜる」の意味にとった。← sbrus Tib.; 加持黒芥子油而和其藥 Ch.(大正 20, 324b)

4.8 བ་བཞིན་སྟོན་པར་བྱེད། གནས་སུ་གཏོགས་པ་ཐམས་ཅད་འཁོར་གྱི་ནང་ན་ཇི་ལྟར་རྣམ་པར་སྤྱུལ་པའི་
 4.9 གཞུགས་སུ་ཚོགས་སྟོན་པར་བྱེད། ཇི་སྟོན་འཚོའི་བར་དུ་འཕེལ་བ་རྣམས་སྟོན་པར་བྱེད་ཅིང་བྱ་བ་ཐམས་
 4.10 ཅད་བྱེད་རྟོ།

4.11 *simhajihvāyā gāvikṣīreṇa āgaḍaṃ bhāvayaṃ sakalaśirasy añjya yathā manasi*
 4.12 *vartamānāni svamataracitāni nānārūpāṇi darśayati. sarvasthānagatāni yathā*
 4.13 *vartamānāni darśayati. sarvasthānagataṃ yathā pārṣadi madhye nānāvikurvita-*
 4.14 *rūpa darśayati. yāvajjīvena vartamānāni darśayati. sarvakāryāṇi kariṣyati.*

【和訳】シンハジフヴァー（ライオンの舌という名の植物か何かか？）と牛の乳を薬に合わせたものを頭全体に塗ると、自分の心の中にあるものに随った自分の思考通りの種々の姿を見せる。全ての場所にあるものを存在する通りに見せる。あらゆる場所にいても、例えば群衆の中など、ありとあらゆる神変を見せることができる。命の限り〔心の中に〕あるものを見せる。全ての為すべき事を行うであろう。^{*8}

5.1 §5 *gandharvvatailaṃ āgaḍaṃ bhāvayaṃ *jaṅghaṃ(MS^{pc}; jaghaṃ MS^{ac})*
 5.2 *pādaṃ abhyaṃjya ākāśe-m-utpatati | ākāśataś=ca ākramati | yatrecchati*
 5.3 *tatra gacchati | udaka₍₅₎m=uapari āmati | na ca kadācid=bhūya bhūmau*
 5.4 *pādaṃ sthāpayati | dakṣiṇapādāṃ lepayet* | yatra yatra hastaṃ sprṣati sa ca*
 5.5 *saṃkramayati | na ca kasyacit=paśyati |*

5.6 སྟོས་ཀྱི་ཉིལ་མར་དང་སྤྱུས་ནས་བྱིན་པ་དང་། ཀླང་པ་ལ་བསྐྱུས་ན་ནས་མཁའ་ལ་འཕགས་
 5.7 འབྱུར་ཞིང་། རྣམ་མཁའ་ལ་འཁྲོ་བར་འབྱུར་ལ་གང་དུ་འདོད་པ་དེར་འཁྲོ་བར་འབྱུར། རྒྱའི་སྟེང་དུ་
 (D f. 193v)

^{*8} このセクションの意味するところは、何か神変のようなものを見せることで、自分の姿を隠すことであろう。

4.9 bar du || D; rab du P 5.6 sbrus nas || D; skrus nas P

4.11 sakalaśirasy añjya || em. ← *mgo kun byugs* Tib. ; 和薬塗點額上心上. Ch.(大正 20, 324b)

4.11 –12 manasi vartamānāni svamataracitāni || em. ← *yid la byas pa dang | rang gi blos 'dod pa'i* Tib.

- 5.8 འགྲོ་ཞིང་རྣམས་ཀྱང་ཕྱིས་ས་ལ་རྒྱང་པ་འཛིག་པར་མི་འགྱུར། ལག་པ་གཡས་པ་ལ་བསྐྱུས་ན་གང་
 5.9 ངང་གང་ལ་ལག་པ་རེག་པ་དེ་འོང་བར་འགྱུར་ལ་སྐྱུས་ཀྱང་མཐོང་བར་མི་འགྱུར།
 5.10 gandharvatailam agadaṃ bhāvayaṃ jaṅghaṃ pādam abhyañjya ākāṣe utpatati,
 5.11 ākāśataś ca ākramati, yatra icchati tatra gacchati, udakam upari ākramati. na
 5.12 ca kadācid bhūya bhūmau pādaṃ sthāpayati. dakṣiṇapādaṃ lepayet, yatra yatra
 5.13 hastaṃ spr̥ṣati sa ca saṃkramayati. na ca kasyacit paśyati.

【和訳】ひまし油と薬を合わせたものを腿と足に塗ると、虚空に昇り、そして虚空を移動して、望んだところにいたり、水の上を移動する。如何なる時も再び地に足を置くことは決してない。右足^{*9}に〔薬を〕塗るならば、手を触れた所はどこでも通り抜けられる。〔誰も彼の姿を〕見ることは決してない。

- 6.1 §6 akṣiṇy=añjayet=pāvan=trikṣireṇa miśrayet* | rāgakulaṃ praviśet* | adṛśyaṃ
 6.2 bhaviṣyanti | yam=icchasi kāryāṇi kariṣyati | yam=arthadravyāṇi gr̥hnāti na ca
 6.3 kasyacit= paśyati | yasya strīsaṃsarggatā bha₍₆₎ viṣyati | na ca kasyacit=paśyati |
 6.4 yāvajjīvaṃ vaśati na ca kaścij=jānāti | mukham=unamārjya *yatra(MS^{pc}; yatre
 6.5 MS^{ac}) yatraiva naṭa†pāñcārakaravaka†madhye sarvvakāryāṇi kariṣyati na ca
 6.6 śarīraṃ dṛśyate
 6.7 བྱད་མེད་གཞོན་ལྷའི་འོ་མ་དང་བསྐྱེས་ནས་མིག་ལ་བསྐྱུས་ནས་རྒྱལ་པོ་འོ་མོ་བྱང་དུ་ཞུགས་ན་མཐོང་བར་
 6.8 མི་འགྱུར་ཞིང་དོན་འདོད་པ་གང་ཡིན་པ་བྱེད་དོ། དོན་གྱི་རྒྱས་གང་ཡིན་པ་སྐྱངས་ཀྱང་སྐྱུས་ཀྱང་མི་མཐོང་
 6.9 རོ། ། བྱད་མེད་གང་དང་ཐུད་ན་སྐྱུས་ཀྱང་མི་མཐོང་ལ་ཇི་སྲིད་འཛིན་བར་དུ་འདུག་ཀྱང་སྐྱུས་ཀྱང་མི་ཤེས་
 6.10 མོ། ། ལར་བྱགས་ནས་གང་དང་གང་ན་གློ་གར་བྱེད་པ་དང་། བཞད་གང་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ནང་དུ་ཞུགས་ན་
 6.11 བྱ་བ་ཐམས་ཅད་(P f. 161v) བྱེད་ལ་ལྷས་ནི་སྐྱུས་ཀྱང་མི་མཐོང་དོ།

^{*9} サンスクリットでは右足となっているが、チベット語訳では右手 (lag pa g-yas pa la) となっている。

6.8 gang 』 D; gang na P 6.8 kyang 』 D; na P

5.11 ākramati. 』 em. ← 'gro Tib.

- 6.12 akṣīṇy añjayet. yavastrīkṣīreṇa miśrayet. rājakulaṃ praviśed adṛśyaṃ
 6.13 bhaviṣyati. yam icchasi kāryāṇi kariṣyati. yam arthadravyāṇi grhṇāti. na
 6.14 ca kasyacit paśyati. yasya strīsaṃsargatā bhaviṣyati. na ca kasyacit paśyati.
 6.15 yāvajjīvaṃ vaśati na ca kaścij jānāti. mukhaṃ unmārjya yatra yatraiva
 6.16 naṭaṭpāñcārakaravakaṭmadhye sarvakāryāṇi kariṣyati na ca śarīraṃ dṛśyati.

【和訳】目に〔薬〕を塗るべきである。〔その薬は〕若い女の乳^{*10}と混ぜるべきである。〔そうすれば〕王宮に入っても、〔姿が〕見えなくなるであろう。望んだ行為をなせるであろう。〔そして〕財産を手に入れる。〔誰かが彼の姿を〕見ることは決してない。女性と交わっても、〔誰かが彼の姿を〕見ることは決してない。命の限り〔その女性を〕好きにできる。〔他人が〕知ることは決してない。〔薬を〕顔に塗ると、踊りの中においても全ての行うべき事をなせるであろう^{*11}。姿を見ることは決してない。

- 7.1 §7 kalaśam=ālepayam=udakaṃ pūjya udakadhārām dṛśyate | tañ=ca
 7.2 varddhanikañ=ca *dṛśyate(MS^{ac}; dṛśyato MS^{pc}) udakakuṇḍaṃ pūrya tatra
 7.3 madhyaṃ vicārayaṃ tañ=codaka plavamānaṃ dṛśyate tañ= ca kuṇḍaṃ=na
 7.4 dṛśyate | ātmānaṃ lepayet=kala₍₇₎śodaka hastaṃ kalaśamudakavāhaṃ dṛśyate
 7.5 tañ=ca purusātmam=na dṛśyate |
 7.6 ལུས་པ་ལ་བྱུགས་ནས་རྩས་བཀང་ན་རྩའི་རྩུན་སྣང་ལ་བྱས་པ་དེ་ནི་མི་མཛེན་ནི། གཞོང་པ་རྩས་བཀང་

^{*10} 今はチベット語訳 *bud med gzgon nu'i 'o ma* と漢訳「人乳」(大正 20, 324b)を照らし合わせて、yavastrīkṣīreṇa と読み「若い女の乳」と訳した。もう一つの可能性としては、yavakṣīreṇa とし、「絞りたての新鮮な乳」とする可能性もある。

^{*11} この部分は翻訳不能であった。チベット語訳には、*khar byugs nas gang dang gang na bro gar byed pa dang/ bzhad gad byed pa nyid kyi nang du zhugs na bya ba thams cad byed* とあり、漢訳には、「若塗面上身上手上。住大衆中作諸唄讃。令諸人民唯觀讚声不觀於身」(大正 20, 324c)とある。

7.6 chu'i || D; chu P

6.12 yavastrīkṣīreṇa || em. ← *bud med gzhon nu'i 'o ma* Tib. 6.12 rājakulaṃ || em. ← *rgyal po'i pho brang du* Tib. 6.15 unmārjya || em. ← *byugs* Tib.

7.7 བ་དེའི་དབུས་སུ་བྱགས་ན་ཆུ་དེ་གང་བར་སྤང་ལ་གཞོང་པ་དེ་ནི་མི་སྤང་ངོ། བདག་ཉིད་ལ་བྱགས་ནས་
7.8 བུམ་པ་རྩུམ་བཀང་བ་ལག་ན་ཐོགས་ན་བུམ་པ་ལས་ཆུ་འབྱུང་བ་ནི་སྤང་ལ་མི་དེའི་ལུས་ནི་མི་སྤང་ངོ།

7.9 *kalaśam ālepayam udakaṃ pūrya udakadhārām dṛśyate taṃ ca vardhanikaṃ*
7.10 *na dṛśyate. udaka kuṇḍaṃ pūrya tatra madhyaṃ vicārayaṃ taṃ ca udaka*
7.11 *plavamānaṃ dṛśyati taṃ ca kuṇḍaṃ na dṛśyati. ātmānaṃ lepayet kalaśodaka*
7.12 *hastaṃ kalaśam udakavāhaṃ dṛśyati taṃ ca puruṣātmaṃ na dṛśyati.*

【和訳】瓶に〔薬を〕塗って水を満たすと、水が流れ出てくるのは見えるが、その瓶は見えない。瓶に水を満たしてその中を観ると、水が浮かんでいる[ように] 見えて瓶は見えない。自分に〔薬を〕塗って水の入った瓶を手に[持つと]、水で満たされた瓶は見えるが、[瓶を持っている]自身は見えない。

8.1 §8 *akṣīṇy=añjayet=mahāyanamadhye praviśet* adṛśyo bhaviṣyati | tañ=ca*
8.2 *śabdaṃ śrūyate ātmabhāvañ=ca na dṛśyate sarvvasthānagatā praviśe na ca*
8.3 *ātmabhāvaṃ dṛśyate | yāvan=na snāte || yasya kasyacit* akṣīṇy=añjayet* |*
8.4 *śārīram= anulepayet* | te sarvve adṛśyo bhaviṣyanti | yatra *yatraiva(MS^{ac};*
8.5 *yetraiva MS^{pc}) gacchati tatra tatrai_(101r1)va antarddhito bhaviṣyati | snāta-*
8.6 *mātreṇa *pratyāyanam(MS^{ac}; pratyāyanam MS^{pc})=bhaviṣyati |*

8.7 མིག་ལ་བསྐྱས་ནས་སྒྲི་བོ་མང་པོའི་ནང་དུ་བྱགས་ན་མི་མཐོང་བར་འབྱུང་ལ། དེའི་སྤྱི་ནི་ཐོས་ཤིང་རང་གི་
8.8 ལུས་ནི་མི་མཐོང་ནོ། གནས་སུ་གཏོགས་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བྱགས་ན་རང་གི་ལུས་ཁྱུས་མ་བྱས་ཀྱི་བར་
8.9 དུ་མི་མཐོང་ངོ། སུ་ཡང་རུང་བའི་མིག་ལ་བསྐྱས་ལ་ལུས་ལ་ཡང་བསྐྱས་ན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་མི་མཐོང་
8.10 བར་འབྱུང་ཞིང་། གང་དང་གང་དུ་འགོ་བ་དེ་དང་དེར་མི་སྤང་བར་འབྱུང་ལ་ཁྱུས་བྱས་པ་ཙམ་གྱིས་ཕྱིར་
8.11 སྤང་བར་འབྱུང་ངོ།

8.12 *akṣīṇy añjayet mahājanamadhye praviśed adṛśyo bhaviṣyati. taṃ ca śabda*

7.8 *bum pa || D; rtsam pa P 8.8–9 bar du || D; bar tu P*

7.9 *pūrya || em. ← bkang Tib.;* 若塗瓶裏外滿盛淨水 Ch.(大正 20, 324c) 7.10 *na || em. ← mi mngon Tib. 8.12 mahājanamadhye || em. ← skye bo mang po'i nang du Tib.*

- 8.13 śrūyate ātmabhāvaṃ ca na dṛśyate. sarvasthānagatā praviśe na ca ātmabhāvaṃ
 8.14 dṛśyati yāvan na snāti. yasya kasyacid akṣīṇy añjayet, śarīram anulepyet
 8.15 te sarve adṛśyo bhaviṣyanti. yatra yatraiva gacchati tatra tatraiva antardhito
 8.16 bhaviṣyati. snātamātreṇa pratyāyanaṃ bhaviṣyati.

【和訳】眼に〔薬を〕塗ると、大衆の中に入っても、〔自分の体は〕見えなくなるであろう。〔自分の〕声は聞こえても自分の体は見えない。あらゆる場所に入っても、自分の体は沐浴し〔薬を洗い流す〕まで〔他人からは〕見えない。誰であれその人の眼に〔薬を〕塗るか、あるいは〔また〕身体に塗るかすれば、〔そのようにした人〕全ての者たちは見えなくなるであろう。ありとあらゆる場所へ行っても、その場所で〔自分の体は〕見えないであろう。沐浴して〔薬を洗い流した〕瞬間に、〔消えた体が〕明らかになるであろう。

- 9.1 §9 *sakalasarīraṃ(MS^{ac}; sakalasarī MS^{pc}) lepayet* | mahārājñam praviśed=
 9.2 adṛśyo bhaviṣyati | yasyai yasyaivam= ākāṃkṣamāṇasya suvarṇṇarūpya-
 9.3 *rajataḥ(MS^{ac}; rajarataḥ MS^{pc}) | maṇimuktapravāḍaśaṃkhaśilavajravaiḍūrya-
 9.4 marakatendranīlajātarūpa*vastra(MS^{ac}; vastrā MS^{pc})*ābharaṇālaṃkāla(MS^{ac};
 9.5 ābharāṇālaṃkāla MS^{pc}) vibhūṣaṇeḥ sarvvagṛhya nirgacchanam ca kasya
 9.6 cit=paśya | yatrecchati tatraiva saṃkrāmayiṣyati yāvan=na snāyate ātmaṃ
 9.7 tā₍₂₎ vad=adṛśyaṃ sarvvatra dṛśyate ||

- 9.8 ལུས་ ཀླུ་ལ་བསྐྱེས་ རས་ མཛོད་ ཆེན་ པོ་འི་ རང་ ཏུ་ ཞུགས་ ར་ མི་ མཐོང་ བར་ འབྱུར་ ལ་ གསེར་ དང་།
 9.9 དཔུ་ དང་། ས་ མེན་དང་། རྩ་ སུ་ དང་། སུ་ ཏིག་ དང་། སྤི་ ཅུ་དང་། དུང་ དང་། མན་ཤེལ་ དང་། རྩོ་ རྩོ་
 9.10 དང་། བི་ རྩོ་ རལ་དང་། མ་ རྩོ་ དང་། མཐོན་ ཀ་དང་། གོས་ དང་། སྤུང་ ལ་ དང་། རྩོན་ དང་། ལྷུ་ ལྷུ་ བ་
 9.11 གང་
 (D f. 194r) ཡང་ ཅུང་ བ་ ཉིད་ འདོད་ ར་ ཐམས་ ཅད་ སྤངས་ རས་ མོང་ ར་ སུས་ ཀྱང་ མི་ མཐོང་ ལ་ གར་

9.2 bhaviṣyati || 写本には訂正前の読みが見られるが、前に何が書いてあったのかは不明。
 9.5 vibhūṣaṇeḥ || bhū と ṣa の上の欄外に ṣa と読める文字がある。おそらくこれは ṣa と読むことを示していると考えられる。

9.8 la || D; n.e. P 9.9 phra men || D; 'phra men P 9.9 byi ru || D; byu ru P 9.10 bai
 dū rya || D; bai du rya P 9.10 mthon ka || D; mthon ba P

- 9.12 དགའ་བར་འགྲོ་བར་འགྱུར་རྒྱུ། ཇི་སྲིད་དུ་ཁྱུས་མ་བྱས་པ་དེ་སྲིད་དུ་རང་མི་མཐོང་ལ་ཁྱུས་བྱས་ན་
 9.13 བམས་ཅད་དུ་མཐོང་རྒྱུ།
- 9.14 sakalaśarīraṃ lepayet †mahārājñam† praviśed adṛśyo bhaviṣyati. yasya
 9.15 yasyaiva-m-ākāṃkṣamāṇasya suvarṇa rūpyarajato maṇimuktāpravāḍaśaṃkhaśilā-
 9.16 vajravaiḍūryamarakatendranīlajātarūpavastrābharaṇālaṃkālavibhūṣaṇaṃ sarva
 9.17 gr̥hya nirgacchanam na kasya cid paśyati. yatrecchati tatraiva saṃkrāmayiṣyati.
 9.18 yāvan na snāpayate ātmaṃ tāvad adṛśyaṃ sarvatra dṛśyati.

【和訳】〔薬を〕全身に塗ればマハーラージュニヤ？(大きな蔵の中)*¹²に入つたとしても、見えないであろう。誰であっても望むところの、金・銀・白銀・摩尼・真珠・珊瑚・法螺・石・ダイヤモンド・瑠璃石・エメラルド・サファイヤ・黄金・袋・諸々の装飾品といった望むもの全てを手に入れて、そして外に出て行っても誰も〔彼を〕見つけることは出来ない。行きたいと思う所、まさにそこに移動できるのである。沐浴をしない間は自分は見えなくなり、〔沐浴をすると〕どこにいても見えるのである。

- 10.1 §10 *antaḥpuram(MS^{ac}; antapuram MS^{pc}) praviṣṭakāmena tena vidyādharaṇe
 10.2 śucinā snātena karttavyam || tato gandhodakena snapitavyam | tato gomūtreṇa
 10.3 snapitavyaḥ punaḥ kuṃkumodakenam *snapayam (MS^{ac}; snapiyam MS^{pc})
 10.4 □tato pañcagavyena snapayitavyam* | tato anena guḍikā śarīram=anulepayam
 10.5 gandhatailenā saha miśritam | tato akṣīṇy=*añjyam(MS^{ac}; añjyem MS^{pc})
 10.6 yuvatikṣīleṇa miśritam tato guḍikātraya dakṣiṇabāhau bandhi₍₃₎tavyam tato
 10.7 śucivastraṃ prāvaren=mantram=usumārayam rājakulaṃ praveṣṭavyam adṛśyo

*¹² マハーラージュニヤに相当するチベット語訳は *mdzod chen po'i nang du*(大きな蔵の中)である。

10.3 *snapayam Ⅱ snapayam の上の欄外に yam と読める註記あり。

9.17 na Ⅱ em. ← *mi mthong* Tib. 9.18 adṛśyam Ⅱ チベット語訳ではここに、沐浴に相当する語 (*khrys byas na*) が^sある。

10.8 bhavati | na ca kasya cit=paśyati | śarīraṇ=ca snapitavyaṃ divasena vā
10.9 dvidivasena vā saptāhena vā dvisaptāhena vā trisaptāhena vā tatrāntaḥpura-
10.10 madhye kṛṇāti ramati pravicārayati | na ca kaścij=jānāti | nirgacchati praviśati
10.11 na cāvatāraṃ labhate kaścid=yāvanta snāpayate ā₍₄₎tmabhāva antarddhānam=
10.12 bhaviṣyati.

10.13 རིག་སྤྲུགས་འཆང་བྱད་མེད་ཀྱི་ནང་དུ་འཕྲུག་པར་འདོད་པས་གཙང་མར་བྱས་བྱའོ། དེ་ནས་སྒྲོམ་རྒྱས་
10.14 བྱས་བྱའོ། དེའི་འོག་ཏུ་བ་གཅིན་གྱིས་བྱས་བྱའོ། ཡང་ན་གུར་གུས་གྱིས་བྱས་བྱའོ། དེའི་འོག་ཏུ་བའི་རྣམ་
10.15 ལྡན་བྱས་བྱའོ། དེའི་འོག་ཏུ་བའི་ཏིལ་མར་དང་ལྷན་ཅིག་བསྐྱེས་པ་དེས་ལུས་བསྐྱེ་བར་བྱའོ། དེའི་འོག་
10.16 ཏུ་བྱད་མེད་གཞོན་ཉུའི་ཉུ་ཞོ་དང་སྐྱར་བས་མིག་ལ་བསྐྱེས་ལ་དེ་ནས་མིལ་བྱ་གསུམ་དཔུང་པ་གཡས་པ་
10.17 ལ་གདགས་པར་བྱའོ། དེ་ནས་གོས་གཙང་མ་བགོས་ནས་གསང་སྤྲུགས་བརྗོད་ཅིང་དཔུང་པར་བྱས་ལ་
10.18 རྒྱལ་པོའི་པོ་བྱང་དུ་ཞུགས་ན་མི་མཐོང་བར་འགྱུར་ཏེ་ལུས་སྐྱས་ཀྱང་མི་མཐོང་ངོ། ཉི་མ་གཅིག་གསལ་
10.19 ཉི་མ་གཉིས་སམ། ཉི་མ་བདུན་ནམ། ཉི་མ་བརྒྱ་བཞི་འམ། ཉི་མ་
10.20 ལ་བྱད་མེད་དེ་དག་གི་ནང་ན་རྩ་ཞིང་དགའ་བར་བྱེད་ལ། ཡོངས་སུ་སྦྱོད་པར་བྱེད་ཀྱང་སྐྱས་ཀྱང་མི་ཤེས་
10.21 ལ་འཕྲུག་ཅིང་བྱིར་འགོ་བ་ན་སྐྱས་ཀྱང་གྲགས་མི་ཆེད་དེ། ཇི་སྲིད་དུ་བྱས་མ་བྱས་པའི་བར་དུ་རང་གི་
10.22 ལུས་མི་སྤང་བར་འགྱུར་ངོ།

10.23 antaḥpuraṃ praviṣṭakāmena tena vidyādhareṇa śucinā snātena kartavyam.
10.24 tato gandhodakena snāpitavyam. tato gomūtreṇa snāpitavyaḥ punaḥ
10.25 kuṃkumodakenaṃ snāpayam. tato pañcagavyena snāpayitavyam. tato
10.26 anena guḍikā śarīram anulepayam gandhataileṇa saha miśritam. tato akṣīṇy
10.27 aṅjyaṃ yuvatikṣīleṇa miśritam. tato guḍikātraya dakṣiṇabāhau bandhitavyam.
10.28 tato śucivastraṃ prāvarena mantram usumārayaṃ rājakuḷaṃ praveṣṭavyam
10.29 adṛśyo bhavati. na ca kasya cid paśyati. śarīraṃ ca snāpitavyaṃ divasena vā
10.30 dvidivasena vā saptāhena vā dvisaptāhena vā trisaptāhena vā tatrāntaḥpura-
10.31 madhye kṛṇāti ramati pravicārayati. na ca kaścij jānāti. nirgacchati praviśati

10.14 'og tu || D; 'og du P 10.14 na || D; n.e. P 10.14 'og tu || D; 'og du P 10.15 'og
tu || D; 'og du P 10.15–16 'og tu || D; 'og du P 10.16 ril bu || D; ri lu P 10.19 gcig tu
|| D; gcig du P

10.23 vidyādhareṇa || em.; vidyādharaṇe MS

- 10.32 na cāvatāraṃ labhate. kaścīd yāvan na snāpayate ātmabhāva antardhānam
10.33 bhaviṣyati.

【和訳】王宮に入りたいと思う彼の持明者は、沐浴して清浄となるべきである。次に香水で沐浴すべきである。次に牛の尿で沐浴をするべきである。また、サフランの水によって沐浴をするべきである。次に牛の五種物によって沐浴するべきである。次に丸薬^{*13}とゴマ油を混ぜたものを体に塗るべきである。次に若い女の乳と混ぜた〔丸薬〕を目に塗るべきである。そして三つの丸薬を右上腕に結びつけるべきである。その次にきれいな衣を羽織って、真言を念想すれば、王宮に入ったとしても〔自分の姿は〕見られないであろう。誰も〔彼を〕見つけることは出来ない。もし一日か、二日か、七日か、十四日か、二十一日体に〔丸薬〕を塗るならば、その王宮の中で遊んで楽しんで徘徊することができるだろう。そして、〔そのことは〕誰にも知られることはない。〔王宮を〕出入りしても、姿を見られることはない。沐浴をしない間は自分は見えなくなるだろう。

- 11.1 §11 *vila(MS^{pc}; virala MS^{ac})praveśaṃ sakalaśārīraṃ gandhatailena lepayam
11.2 vivaraṃ praveṣṭavyaṃ sarvva vivaradvārāṇi apāvṛtāni bhaviṣyanti | tatra
11.3 bhavanamadhye praveṣṭavyaḥ | yathā yathā karmāṇi tathā tathā kuruṣva iti |
11.4 udakamadhyam praviśeta yathā grhaṃ na codakena lipyate | na ca ukavaśinā
11.5 tatra kaścīd=paśyati | agnimadhye praviśe-n-na cāgniśārīraṃ spr₍₅₎śati |
11.6 candanam=iva śītaḥ bhaviṣyati | nāgabhavanāsare praviśe na ca bhavana
11.7 vāśināṃ tasya paśyanti | anyāni vividhakāryāṇi kuruṣva iti || yathā svamanasi
11.8 varttamānaṃ karma karttavyam★ ||

- 11.9 ཐུག་ཏུ་འཇུག་ན་ལུས་ཀྱི་སྒྲོམ་གྱི་ཏིལ་མར་གྱིས་བྱུགས་ལ་ཐུག་ཏུ་བྱུགས་ན་ཐུག་གི་སྒྲོ་ཐམས་ཅད་ཉེ་

*13 恐らくここで用いる丸薬は §2 で準備した丸薬であろう。

11.9 phug tu || D; phug du P 11.9 phug tu || D; phug du P

10.32 yāvan na || em. ← ji srid du Tib.

11.10 བར་འགྱུར་གྱིས། གནས་དེའི་ནང་དུ་ཞུགས་ལ་ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་ལས་སུ་བྱ་བ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་གྱིས་ཤིག། ཟུའི་
 11.11 ནང་དུ་ཞུགས་ན་ཇི་ལྟར་བྱིས་གྱི་ནང་ན་འདུག་པ་བཞིན་རྒྱས་མི་རྒྱན་ལ། རྒྱས་གོས་པར་ཡང་མི་འགྱུར་
 11.12 རྒྱ། མེའི་ནང་དུ་ཞུགས་ན་མེས་ལུས་ལ་མི་རེག་ཅིང་ཅན་དན་ལྟར་བསེལ་བར་འགྱུར་རྒྱ། ཟུའི་གནས་
 11.13 མཚོར་ཞུགས་ན་གནས་ན་འཁོད་པ་རྣམས་གྱིས་དེ་མི་མཐོང་གིས་ཇི་ལྟར་རང་གིས་ཡིད་ལ་ལས་སུ་བྱ་
 11.14 བར་འདོད་པའི་ལས་གྱི་རྣམ་པ་གཞན་དག་ཀྱང་གྱིས་ཤིག།

11.15 bilapraveśaṃ sakalaśarīraṃ gandhatailena lepayam vivaram, praveṣṭavyaṃ
 11.16 sarva vivaradvārāṇi apāvṛtāni bhaviṣyanti, tatra bhavanamadhye praveṣṭavyaḥ.
 11.17 yathā yathā karmāṇi tathā tathā kuruṣva iti. udakamadhyam praviśeta yathā
 11.18 gr̥haṃ na codakena lipyate, na ca udakavāsinā tatra kaścit paśyati. agnimadhye
 11.19 praviśen na cāgniśarīraṃ spr̥śati, candanam iva śītaḥ bhaviṣyati. nāga-
 11.20 bhavanasare praviśe na ca bhavanavāsinām tasya paśyanti, anyāni vividha-
 11.21 kāryāṇi kuruṣva iti. yathā svamanasi vartamānaṃ karma kartavyam.

【和訳】洞窟に入る場合には、全身にゴマ油の香油を塗って穴に入れば、全ての洞窟の入り口が開くことになるだろう。その〔地底〕世界の中に入っていけるだろう。自分のやりたいことがらに依じて行動しなさい。もし〔薬を塗って〕水の中に入るならば、あたかも家にいるかのように、水でぬれることはない。そして、水の衣によって、そこは誰にも見られない。もし〔薬を塗って〕火の中に入るならば、火の本体に触れることはない。〔火が〕梅檀のように冷たくなるであろう。もし〔薬を塗って〕龍の住处である池に入ったとしても、龍たちには彼が見えない。他の様々な目的を汝は行いなさい。心に思ったものをやりなさい。

12.1 §12 [section colophon] antarddhāguḍīkāśādhanaavidhiḥ || ○ ||

12.2 མི་སྣང་བར་བྱ་བ་རིལ་བུ་སྒྲུབ་པའི་ཚེ་གཏོ།

11.12 mi reg || D; mig reg P 12.2 ril bu sgrub pa'i || D; ri lu'i bsgrub pa'i P

11.18 udakavāsinā || em. ← chus gos Tib.

12.3 antardhānagaḍikāsādhanaṣidhiḥ.

【和訳】隱身法〔のために使用する〕丸薬の〔製作方法および〕成就法.

参考文献

1. 一次文献

a. サンスクリット語文献

Amoghapāśakalparāja. サンスクリット語写本：『不空絹索神變眞言經梵文寫本影印版』北京・民族出版社，東京・大正大学綜合佛教研究所，1997. 中國民族圖書館原藏梵文貝葉寫本叢書. 密教聖典研究会 1998, 1999, 2000, 2001, 2004, 2010, 2011, 2015 も参照のこと.

Sarvatahāgatattattvasaṃgraha. 堀内寛仁. 『梵藏漢対照初会金剛頂經の研究 梵文校訂篇』(上)(下). 密教文化研究所. 1983(上) 1974(下).

b. チベット語訳文献

(*'Phags pa*) *Don yod pa'i zhags pa'i cho ga zhib mo'i rgyal po*. Translation of *Amoghapāśakalparāja*. Ota.365, *rgyud*, vol. *ma* ff. 1v1 – 255v2; Toh.686, *rgyud 'bum*, vol. *ma* ff. 1v1 – 316r6.

c. 漢訳文献

不空絹索神變眞言經. 菩提流志訳. 大正 No.1092. Vol. 20, pp. 227a4 – 398c29.

2. 二次文献

a. 和文

密教聖典研究会. 1998. 「Transcribed Sanskrit Text of the *Amoghapāśakalparāja* Part I」『大正大学綜合佛教研究所年報』20, pp. 304 – 251.

密教聖典研究会. 1999. 「Transcribed Sanskrit Text of the *Amoghapāśakalparāja* Part II」『大正大学綜合佛教研究所年報』21, pp. 154 – 107.

密教聖典研究会. 2000. 「Transcribed Sanskrit Text of the *Amoghapāśakalparāja* Part III」『大正大学綜合佛教研究所年報』22, pp. 372 – 309.

- 密教聖典研究会. 2001. 「Transcribed Sanskrit Text of the *Amoghapāśakalparāja* Part IV」『大正大学総合佛教研究所年報』23, pp. 406 – 331.
- 密教聖典研究会. 2004. 「Transcribed Sanskrit Text of the *Amoghapāśakalparāja* Part V」『大正大学総合佛教研究所年報』26, pp. (120) – (183).
- 密教聖典研究会. 2010. 「Transcribed Sanskrit Text of the *Amoghapāśakalparāja* Part VI」『大正大学総合佛教研究所年報』32, pp. (170) – (207).
- 密教聖典研究会. 2011. 「Transcribed Sanskrit Text of the *Amoghapāśakalparāja* Part VII」『大正大学総合佛教研究所年報』33, pp. (32) – (64).
- 密教聖典研究会. 2015. 「*Amoghapāśakalparāja* Preliminary Edition および和訳註 – サンスクリット語写本 ff. 97v4-99r2 –」『大正大学総合佛教研究所年報』33, pp. (41) – (68).
- 密教聖典研究会. 2016. 「*Amoghapāśakalparāja* Preliminary Edition および和訳註 (2) – サンスクリット語写本 ff. 99r2 – 100r6」『大正大学総合佛教研究所年報』34, pp. (95) – (126).

b. 欧文

- BHD: Edgerton, Franklin. 1953. "*Buddhist Hybrid Sanskrit Grammar and Dictionary*" 2 vols. (vol.1: Grammar (BHSgram.), vol.2: Dictionary (BHSdic.)) [reprint Delhi: Motilal Banarsidas 1993].